

ד"ר רענן הר זהב
עו"ד יחיאל שמיר
עו"ד ליאור כץ

דיני רשויות מקומיות
ניתוח התפתחויות
ופסיקה בשנת 2001

תוכן עניינים מפורט

הקדמה

17	פרק ראשון: ארנונה עירונית
19	מבוא
19	מהותה של ארנונה
19	חוק ההסדרים במשק המדינה
20	חובת ה"מחזיק" בנכס בתשלום ארנונה
21	הנחות בתשלומי ארנונה
22	גביה ביתר של ארנונה
23	גביה רטרואקטיבית של ארנונה
23	סקירת פסיקה חדשה
	בטלות תקנות 2(7)(א), 2(8) לתקנות הסדרים במשק המדינה
23	(הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993
25	סיווג מפלה ובלתי סביר של נכסים לצרכי ארנונה
	סיווג נכס לצורך ארנונה ייעשה על פי השימוש בפועל, ולא על פי
26	רשיון העסק שניתן לו
27	חיוב אדם בתשלום ארנונה בגין שימוש לא בלעדי במגרש חניה
28	חובת שוכר בתשלום ארנונה גם בשכירות קצרה
29	חיוב עירייה להשיב סכומי ארנונה שנגבו ביתר
32	גביה רטרואקטיבית של ארנונה – מתי הדבר אפשרי
35	שינוי רטרואקטיבי של סיווג נכס לצורך גביית ארנונה
	ניתן לטעון לבטלות חוב ארנונה בשל התיישנות ובשל התנהגות
36	בלתי ראויה של הרשות המקומית
38	מועד תקיפת החלטות בעניין ארנונה ודרך תקיפת שומת החלטה

39	ועדת ערר לענייני ארנונה אינה רשאית לדחות ערר, לאחר שנדון לגופו, בשל פגם פורמלי בהגשתו
41	נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו
41	ה"פ (חי') 127/00 מילוטל ירקות מוקפאים בע"מ נ' המועצה האיזורית מטה אשר ..
61	ע"ש (ת"א) 117/00 בית פנחס בע"מ נ' מנהל הארנונה של עיריית נס ציונה
75	ע"ש (חי') 5316/99 היכל דניאל בע"מ נ' עיריית חיפה
83	ת.א (ת"א) 51064/00 עיריית הרצליה נ' הגין אסתר
87	ת.א (י-ם) 1114/99 שוקרון נ' עיריית ירושלים
105	ה"פ (חי') 30340/97 בתי זיקוק לנפט בע"מ נ' המועצה האיזורית זבולון
133	ת.א (י-ם) 15133/95 עיריית ירושלים נ' יצחק עובד
141	ה"פ (ת"א) 176275/01 סרור נ' עיריית רמת גן
155	עת"מ (ת"א) 1142/01 חממי נ' עיריית רחובות
	עת"מ (ת"א) 105/01 פריץ קומפניס ישראל טי. בע"מ נ' ועדת ערר
157	לארנונה מועצה אזורית עמק לוד
161	פרק שני: אגרות והיטלים
163	מבוא
163	הטלתם – רק לפי חוק
164	האבחנה בין תשלומי החובה לסוגיהם
167	כללים שונים
169	הטלת מסים עם תוקף למפרע
170	השבת כספים שרשות מקומית גבתה שלא כחוק
174	סקירת פסיקה חדשה
	הפרת העירייה את הדרישות הקבועות בחוק לחיוב בהיטל ביוב –
174	אינה מביאה לבטלות דרישת התשלום
	עירייה רשאית לקבוע תשלום אגרת ביוב לפי כל קנה מידה סביר
175	ולא רק בהתאם לכמות המים המוזרמת למערכת הביוב
	אין לחייב בעל מקרקעין שרכשם לאחר סיום עבודות סלילת
177	הכביש בהיטל סלילה
179	נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו
179	ת.א (ת"א) 2724/99 יצחק דוידוב נ' עיריית ת"א – יפו
185	ה"פ (י-ם) 474/99 חברת אל עמי ייזום השקעות ובנייה בע"מ נ' עיריית ירושלים ...

197	פרק שלישי: רישוי עסקים
199	מבוא
199	רשות הרישוי בתחום רשות מקומית ותפקידיה
200	הקלה בהליך הוצאת רישיון עסק
200	הדרישה לרישוי עסקים והפגיעה בחופש העיסוק
200	ביטול רישיון עסק
201	ניהול עסק ללא רישיון מהווה עבירה פלילית
202	סקירת חקיקה ופסיקה חדשה
202	תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א – 2000
204	אין למנוע מרשות הרישוי לקבל החלטה בעניין ביטול רישיון עסק למפעל בטון
205	לא ניתן להרשיע בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון בעל מקרקעין שהשכירם לאחר ..
207	נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו
207	עת"מ (ת"א) 1148/01 תעשיות רדימיקס (ישראל) בע"מ נ' עיריית רעננה
211	ע"פ (ת"א) 71092/99 זילברבוים נ' מועצה מקומית גני תקוה
215	פרק רביעי: שינוי תחום שיפוט רשות מקומית
217	מבוא
217	סמכות שר הפנים לשנות תחום שיפוט
217	שינוי תחום שיפוט – המישור המוניציפלי ומישור התכנון והבניה
218	זכות הפיצויים לרשות מקומית ממנה נגרעו שטחים
221	סקירת פסיקה חדשה
221	מה קודם למה – שינוי תחום שיפוט, או שינוי מרחב תכנון
223	נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו
223	בג"צ 2689/00 מועצה איזורית גליל תחתון נ' שר הפנים

239	פרק חמישי: חוקי עזר עירוניים
241	מבוא
241	חוקי עזר עירוניים – תכליתם
242	ככלל מן הראוי להימנע מחקיקה רטרואקטיבית
242	חקיקה רטרואקטיבית – מתי הדבר אפשרי?
243	חוקי עזר רטרואקטיביים – הגישה בעבר
244	הגישה כיום – בדיקה דו שלבית של חקיקת משנה רטרואקטיבית
244	השלב הראשון: בדיקת הסמכות
245	השלב השני: בדיקת הסבירות
246	סקירת פסיקה חדשה
249	פרק שישי: אחריות הרשות המקומית ומוסדות תכנון בנוזיקין
251	מבוא
251	האבחנה בין פעילות שלטונית לפעילות פרטית
252	שיקולים מיוחדים נוספים לגבי רשויות מקומיות הנתבעות בנוזיקין
252	עקרון השוואת המעמד
253	סייגים להטלת אחריות בנוזיקין על רשויות ציבוריות
256	סקירת פסיקה חדשה
256	חבות ועדה מקומית לתכנון לבניה בנוזיקין, בשל נזקים שגרמה בעיכוב היתר בניה.....
258	רשלנות ועדה מקומית או עירייה שאינה שמה לב לשדר פקסימיליה שנשלח אליה
260	אחריות עירייה בנוזיקין בגין בורות בגן ציבורי
		הגשת תביעת פיצויים כנגד מועצה מקומית והעומד
		בראשה בגין נזקים שנגרמו לבעלי מועדון ריקודים
261	כתוצאה מהוצאת צו הפסקה מינהלי
265	נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו
265	ת.א (ת"א) 1668/97 שוימר נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב
305	ת.א (ת"א) 41163/99 חדד נ' עיריית בני-ברק
315	ת.א (ת"א) 1288/96 אדוטלר נ' עיריית תל-אביב
345	ת.א (ועפולה) 2424/98 גבאי ואח' נ' ראש המועצה המקומית רמת ישי

363 **פרק שביעי: נושאי משרה ברשות המקומית**

365 **מבוא**

365 חקיקה חדשה בנושאי טוהר המידות של נושאי משרה

365 הרשאה בעבירת קלון - הפסקת כהונה

366 איסורים על עיסוק נוסף

367 איסורים על העסקת קרוב משפחה

367 גמלאות לראש הרשות

367 מועד הגשת כתב התפטרות של חבר מועצה

368 זכות הטיעון לחבר מועצה טרם משלוח הודעה על פסלותו מלכהן כחבר מועצה

369 תביעה בגין לשון הרע נגד רשות מקומית

370 **סקירת חקיקה חדשה**

370 החמרת התנאים לבחירת ראש מועצה וחבר מועצה אשר הורשע בפלילים

חוק הרשויות המקומיות (תיקוני חקיקה) (שלילת הזכות להיבחר

370 ולכהן בשל עבירה שיש עמה קלון), התשס"א – 2000

371 ראש רשות מקומית וסגניו לא יורשו לעסוק, בזמן כהונתם, בעיסוק נוסף בשכר

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות, סגניו וכהונתם)

371 (תיקון מס' 22), התשס"א – 2001

372 סייגים להעסקת קרוב משפחה בעירייה

372 פקודת העיריות (תיקון מס' 76), התשס"א – 2001

צירוף תקופת עבודה בתאגיד מרכז החינוך העצמאי לצורך קביעת

373 הזכות לגמלה של ראש רשות מקומית וסגניו

חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו) (תיקון מס' 3),

373 התשס"א – 2000

374 **סקירת פסיקה חדשה**

התפטרות חבר מועצה: מועד כניסת תוקף ההתפטרות, האם יכול

374 חבר מועצה לחזור בו מהתפטרותו

ביטול החלטת ראש העיר לפסול חברותו של חבר מועצה בשל הפרת חובת

375 "השימוע"

376 לשון הרע שהוצאה על רשות מקומית והעומד בראשה

379 **נספח פסקי דין והחלטת שטרם פורסמו**

379	ע"א 4840/00 אברהם ביטון נ' ראש עיריית קרית ביאליק
389	עת"מ (ב"ש) 217/01 חנניה בן שטרית נ' ראש עיריית אופקים
393	ת.א (י-ם) 10498/97 המועצה המקומית גבעת זאב נ' כל העיר
415	פרק שמיני: חינוך
417	מבוא
421	סקירת חקיקה ופסיקה חדשה
421	חוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), התשס"א – 2001
421	חוק חינוך חינוס לילדים חולים, התשס"א – 2001
421	חוק לימוד עזרה ראשונה בבתי ספר, התשס"א – 2001
421	חוק לימוד חובה (תיקון מס' 23), התשס"א – 2001
423	חובת הרשות המקומית לדאוג להסעת תלמידים למוסדות החינוך
424	זכות ההורים להחליט באשר לחינוך ילדיהם
426	בחירת מבנה המשמש כבית ספר הוא במסגרת שיקול דעתה וסמכותה של העירייה
427	נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו
427	ה.פ (ת"א) 011/00 נירית יישוב קהילתי כפרי נ' המועצה האיזורית דרום השרון
435	עת"מ (ת"א) 1294/01 בית הספר עתיד נ' משרד החינוך
449	בג"צ 5683/01 עמותת רעות נ' ראש עיריית ירושלים
451	פרק תשיעי: הזכות לקבל מידע מרשויות מקומיות
453	מבוא
453	על חשיבות המידע והזכות לקבלו
455	חיקוקים המאפשרים קבלת מידע בנושאים קונקרטיים
456	חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998
457	הגבלות על סוגי המידע שניתן לקבל מהרשויות
457	מידע שמסירתו אסורה
457	מידע שאין חובה לגלותו
457	מידע על התייעצויות פנימיות, וחוות דעת פנימיות
460	ענייני חלוקת כספים של רשות מקומית צריכים להיות גלויים
462	עתירה לבתי משפט במקרי סירוב למסור מידע

462 **סקירת פסיקה חדשה**

462 זכות לקבל פרוטוקול ופרטים מישיבת ועדה להחזר הוצאות משפטיות
עירייה רשאית לדחות בקשה לקבלת בקשה לקבלת מידע החורגת באופן ניכר

463 מהמידה הסבירה או כאשר המידע המבוקש נוצר לפני שנים רבות

465 **נספח פסקי דין והחלטות שטרם פורסמו**

465 עת"מ (ת"א) 1078/01 **כצמן נ' הממונה על חופש המידע בעיריית תל-אביב**

467 עת"מ (ת"א) 1242/01 **אורן רחל נ' עיריית הרצליה**